

ÉLET ÉS JÖVŐ

IV. évfolyam. 19. szám

ÁRA SO FILLÉR

1948 mēlūs 8

8. No. 1748

Leben v. Zukunft
1998/1999

A magyarországi református egyház minnemi tenétsza a magyar állam és az egyházak viszonyának megoldására és a törökkel furdulapontján szűkebb eszűségnek látja hogy mind a magyar állam törvényhozás és kormányzat mind a saját gyülekezetek és azoknak bűldtől kitérőse azról hogy az egyház jelenleg helyeselt mindezen kétféle és ebben a helyzetben milyen magatartást kíván tenni.

Nemcsak a magyar egyházakban, hanem a világhatalmokban is folyamatosan és állandóan zajlik az ellenérzés. Az 1948. évi I. törvény óta az egyházak a szocializmusban nemcsak a munkahelyi jogok között a vallás szabadosságát is teljes mértékben biztosították.

Az állam az egyházaknak a köznevelésben való részvételét a egyházi és állami együttműködés keretében a mi egyházunkban is a gyakorlatban szintén az igazságtétel és a szabadság és a szociális igazságtétel érdekében, valamint az egyház munkahelyeire.

36 Jóllehet természetül állapítottuk meg, hogy a kommunizmus egyházkunknak ezekben az alapvető szabadságjogoknak gyarabrlatában mindeddig nemcsak nem gátolta, hanem segíteni is törekedett főképpen arra, hogy az egyházat eddigelő legmagasabb gazdasági válságában e tétele anyagi segítségben részesíthessék: nevezetesen egyházi munkálatunk elsősorban pásztoraink és nevelőink, valamint ezek övegeire és árvai ellátásához és rombadől szert hálójának üdüléptetéshez jelenleg hozzájárulással.

Egyrészt ez az elismerésmutató tény, másrészt a református egyháznak a tiszta és teljes Igén alapuló hitvallásaiban kifejezésre jutó evangéliumi szabadsággyezetet indította egyházunkat arra, hogy kiemelkedő alkalmakkor pozitív álláspontfoglalást tanusítson a jelenlegi állami és társadalmi rendhez való viszonyulásban.

A nyilatkozatok főbb tartalmát a Zsinat elnökökének az alábbiakban ismertettem, amely az 1917 május 7-8. napjain tartott zsinati ülésén a négy egyházkerület püspökeinek és főgondnokokainak egyetértése alapján egyházi életünk megújítására vonatkozólag elhangzott. Ebből az elhatározástól, amelyet a Zsinat a maga egész további munkájára néző iránymutatóul fogadott el, a zsinati tanács most külön kiemelten hangsúlyozni kívánja az alábbi következő elvi fontosságú kijelentéseket:

„Az új világban új feladatok előtt
új emberként kell megállanunk.”
„A régi életformák, akár az ál-
lamé, akár a társadalomé akár az

egyéneké, ottintek. Nem strajtuk. Eltintek Isten rendeléséből. Vallást testünk arról, hogy az új Magyarország életformái szívunktól nem idegenek s bennük egy igazabb és boldogabb magyar élet-tentől rendelt követést fedezünk fel.

„Vallás: tesszük arról, hogy a demokrácia klasszikus tanításait, az 1946. évi I. tc.-ben lefektetett emberi szabadságjogokat; nemcsak az evangéliumi kereszténység szellemével meggyőződünk, abból egyenesen következik nekünk tartjuk, hanem miannál a reformáció vívmányait és egyházunk történelmének legnemesebb hagyományait is felismerjük”.

A Mindnyáron kereszt. Hogy egy-
háspárnak a magyar államhoz való
szoros kapcsolatát a székely-
i és magyar történeti archívum
többek között a magyar ember-
séghez hívták be a székely-
i és magyar történeti archívum
többek között a magyar ember-
séghez hívták be a székely-
i és magyar történeti archívum

■ A szociális forradalmak, osztály-
harcok azért tűntek fel, mert az em-
berak nem hajtották végre Krisz-
tus Urunk isteni programját. Az
egyházon éppen ez a legnagyobb

felelősség és a legszigorúbb felelőtl.

Végezte volt az egyháznak, hogy a
poppart gazdasági harcban nem
állott gyökeres elszánttsággal a szeg-
ények és elnyomottak, a kizso-
fázottak mellé. Nem adott a világ-
nak gyökere, átfogó, megelőző és
építő szociális programot. Istele az
volt, hogy ezt a programot nem-
csak nélküle, hanem ellevezo indí-
tották el olyanok, akik azt hiték,
hogy az egyház a szociális reform
ellen van és ezért a fennálló társas-
dalmi és gazdasági rend elleni har-
cot az egyházra is kiterjesztették.

„Ezért szükséges, hogy a keresztény egyházak vonják le az Ur Jézus Krisztus szociális tanításának minden következményét a gyökere és bátor társadalmi és gazdasági programot hirdessenek meg a ilyen program szolgáltatára ajánlják fel életüket.”

»Legnagyobb bűnünk és büntetésünk a közelmúltban éppen az volt, hogy kereszténynek merők nevezni azt, ami nem volt krisztusi, sőt éppen ellentéte volt annak, ami krisztusi. Önmagát tagadná meg a református egyház, ha híveit pártpolitikai kísérletekre próbánná felhasználni, megfélemlézni ma-gáról, az református egyház is, amely az egyén és a közösség, az emberiség és a magyarság nagy kérdéseiben elhallgatna Isten törvé-

nyelvek rendeltetését és nem em-
lékeznék meg arról, mire tanította
lelki édesanyja: a Krisztus egy-
házra.

Ezeknek a kijelentéseknek szellemében és azok következményeképpen a zsinati tanács az 1942. évi egyh. VII. tc. 3. §-a által megadott és ráruházott teljes zsinati jogkörben a következő további nyilatkozatokra teszi:

1. Tőjén kétségkívül ajánlja fel az új magyar állami és társadalmi rendben minden olyan szolgálatra, amelyet az Ur Jézus Krisztus nevében, a Szentlélek erejével végeztet.

2. Az óvzáróknak szabványos tan-
anyag és szerkesztés, azelőlebből követke-
zőknek, lehetőleg tehát helyreállítás és ad-
ványok, magyar kommunikáció és ad-
ványok, azelőbbi és újabb szabványok
létező megvalósítása, felső elvárások
lépéseit és ezeknek a lépéseknek lo-
gikus folytatásaként fogadni a vál-
tásfeladatokhoz szükséges teljesít-
mények elvégzésének biztosítását, ami-
kor régi és új feladatok társaságai-
ból egyaránt lehet meg, mint amilyen-
ek, különösen a gyermekek, vallá-
sok nevelése körül vizsgáló és a
vervállalás.

3. Elismeri a Magyar Köztársaságot alkotmányával, törvényeivel és intézményeivel és vallja, hogy a köztársasági államforma különösen alkalmas szabad emberek szabad tevékenységének felállítására

bad farssadalmának telephesere.

4. A Szentírással egyezően az isten a nagyfölkendrezet megszüntetését és a földműveséget földhözjuttatását, a nagyvállalatok közkezeletbevitelét, a mindenkire kiterjedő szociális jobb igazságosság érvényesülését érdekében. Egyházunk szívesen végzi Istentől rábízott munkáját olyan társadalomban, amely a dolgozók: a munkásák, parasztok és értelmiség köréből épül fel és ezt a társadalmat alkalmassá teszi arra, hogy benne az evangéliumi igazságok jobban érvényesülhessenek, bár ez sem szükségképpen mentes az emberi bűn örök kísértésétől.

5. Az egyház és az állam viszonyának minden egyéb vonatkozásában is bármikor kész zsirati tanácsunk a törvényes és alkotmányos úton történő esetleges revízióért tárgyalásokba becsatlakozni.

6. Zsinati tudósítom tudatában van annak, hogy az új világban és a megújulózott viszonyok között az egyháznak is áldozatokat kell hoznia. De bizik abban, hogy egyházunk az új történelmi helyzetben is akadálytalanul tovább teljesíti kettő feladatát: a nagy feladatot, amelyeket az Úrától az ige hirdetésére, a tanításra, a misszióra a szeretelműködésre és az egyház kormányzására kapott.

7. Ismét frászt hálva az emlékeztető meg zsinati tanácsunk azokról a magyar dolgozókról: földművesekről, ipari és forgalmi munkásokról, szellemi munkásokról, nem utolsággal mindenek között a magyar nőkről, akik rendkívül nehéz körülmények között, szinte emberfeletti munkát és áldozatokra vállalkozva, megindították fejlesztették és romjaitól újjáépítették a magyar népet.

8. Egy olyan roppant arányú és elemi erejű forradalmi átszervezés mint ez a mostani, nem történhetik meg sok és nagy szenvedés nélkül. Az egyház háttérben lenne Urához és Sumárhoz ha nem lenne bizonyos mértékű isteni beavatkozás a történelem azok hírt, akik ottan a maguk árára a múltat felhagyva, azokat a nagy átalakításokat akarták. Készen kell lenni a költővel megosztanunk mint a gyászajánunknak kijáró megtéltetés szíráit. Amikor azonban az egyház és körültekintő közzét. szamaritánusi szolgálatát végzi, nem enged magát abba a szerephez szorítani, amelyben az ingaműködés szent szolgálata politikai kísérletek váltakozó át.

9. Istom! Mesterünköl véve a
békességüzers és nagy paránsolt-
tat! rendkívül feszült világghelyzet
perceiben intő és kőró szóval fordul-
nunk saját egyházunk tagjához
épűg, mint hazánk és a világ minden
egyházához felelő államfő-
fiához és minden jókaratú emberé-
hez, hogy a békét, Istennek ezt az
egyik legdrágább ajándékát még a
legnagyobb áldozatok árán is őriz-
zék meg. Ne engedjék magukat sem-
miféle tettségű jelszóval vagy leg-
retel háború és vérontás eszközeivel
válni, sőt mindent kövessenek el a
béke ügyének előmozdítására az-
zal, hogy a békeesség Fejedelmé-
süirtükbe fogadják és róla bátran
szóllítsanak.

10. Végül hívjuk egyházunk minden tagját, hogy elhagyva minden meddő bizonytalankodást és henyé várokozást, vessék kezüket az élet szavára, ne tekintsenek hátrafelé hanem vegyék ki részüket az ország újjáépítésnek mindnyájunkat kötelező nagy munkájából. Isten, szíve előtt felelősséggel és élő remény sárral.

»Annak okáért a lecsúszásból
kezek és az ellankadt, leredke-
gyengélttestek föl és lábaitok
egyenlően járjatok, hogy a siná-
t ne hajoljon, sőt inkább meggyö-
gyuljon. Kövessétek mindenki irá-
nyában a békeábrát és a szeretet-
get, amely nélkül senki sem lát-
meg az Urat, vizsgálván arra, hogy
az Isten kegyelmétől senki el ne
szakadjon, nehogy a kegyelme-
bármely gyökere felszökkelve
megzavarjon és ezáltal sokan meg-
fertőztetve legyenek.» (A Zsidókhoz ir-
levél 12:12-15.)